

2024-04-12

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, Enheten för
skatteadministration, skatteavtal och tullfrågorfi.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till: alf.engsbraten@regeringskansliet.se

Betänkandet SOU 2023:100 Framtidens dataskydd - Vid Skatteverket, Tullverket och Kronofogden

(Fi2023/03321)

Sammanfattning

Bolagsverket instämmer i utredningens bedömning att dataanalyser och urval är ändamålsenliga verktyg för en effektivare kontrollverksamhet. I och med de brett formulerade primära ändamålsbestämmelser som föreslås i betänkandet är det av yttersta vikt att det finns ett tydligt rättsligt stöd för myndigheternas personuppgiftsbehandling, både för att uppnå legitimitet och för att motverka potentiella integritetsrisker för enskilda.

14.4.1 Behovet av att använda dataanalyser och urval som verktyg för kontroll

Kronofogden har i utredningen uttryckt ett behov att, inom kärnverksamheten, kunna titta på vilka samband det finns mellan olika personer, såsom uppgifter om vilka bolag en person ingår i samt att myndigheten behöver använda uppgifter från Bolagsverket gällande status för bolag och huvudmän avseende dataanalyser och urval. Bolagsverket bistår redan idag ett flertal myndigheter med uppgifter såsom vilka som ingår i vilket bolag samt status för bolag och informationsuttaget kan anpassas efter olika verksamhetsbehov. Bolagsverket ser således inte att de uppgifter som härrör från myndigheten som i betänkandet uppges vara intressanta för dataanalyser och urval skiljer sig från det uppgiftslämnande som sker idag. För det fall det skulle efterfrågas ett förändrat uttag av uppgifter än det som redan finns att tillgå hos Bolagsverket idag, eller att uppgifter skulle efterfrågas i ett nytt format, skulle det dock behöva påtalas snarast möjligt för eventuell teknisk anpassning samt finansiering för Bolagsverket.

Bolagsverket noterar för övrigt att kopplat till uppgifter som myndigheten hanterar används begreppet bolag genomgående i betänkandet. Med anledning av att Bolagsverket handhar information gällande ytterligare organisationsformer, såsom föreningar, kan definitionen av begreppet bolag behöva tydliggöras alternativt att begreppet bolag kompletteras med föreningar, för det fall att båda åsyftas för tydlighetens skull.

14.8 Nya särskilda ändamålsbestämmelser som avser dataanalyser och urval

I betänkandet föreslås att det i beskattningsdatalagen, folkbokföringsdatalagen, tulldatalagen och kronofogdedatalagen ska införas brett formulerade primära ändamålsbestämmelser som föreskriver att myndigheterna får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att göra dataanalyser och urval i syfte att förebygga, förhindra och upptäcka fel i verksamhet som omfattas av lagarnas tillämpningsområden, vilket Bolagsverket uppfattar som ändamålsenligt. Bolagsverket har i tidigare remissyttrande anfört liknande behov för den egna myndigheten samt att reglering i lag skulle ge nödvändigt rättsligt stöd för att genomföra mer avancerade dataanalyser och urval för att kunna behandla större mängder data genom t.ex. samkörning av uppgifter (lagrade och inhämtade) både från Bolagsverkets egna register men även uppgifter som har hämtats eller mottagits från andra myndigheter.¹ Vidare har Bolagsverket uppgivit att sådan särskild reglering i lag, likt föreslås i utredningen, skulle möjliggöra för myndigheten att påbörja de mer omfattande dataanalyser och urval som är nödvändiga för att bättre kunna upptäcka, förebygga och förhindra att bolag och föreningar används som brottsverktyg och Bolagsverket ser således positivt på de synergieffekter som förhoppningsvis kan inträda i och med de lagförslag som presenteras i betänkandet för Skatteverkets, Tullverkets och Kronofogdens del.

14.11.3 Krav på dokumentation

Då uppgifter från myndigheter genom dataanalyser och urval kommer att sambearbetas på ett sätt som kan innebära att uppgifternas karaktär blir mer integritetskänsliga än om de endast behandlas inom ramen för ett specifikt ärende instämmer Bolagsverket att det är av vikt att det bör vara möjligt att i efterhand kontrollera vilka faktorer som har legat till grund för användningen av verktygen och urvalet genom dokumentation. Trots att det av artikel 35 i dataskyddsförordningen redan framgår att myndigheterna behöver ta hänsyn till och bedöma proportionaliteten i förhållande till syftena skulle det föreslagna kravet på dokumentation fungera som en särskild skyddsåtgärd vid dataanalyser och urval för det fall en konsekvensbedömning inte redan genomförts så att uppföljning kan ske vid behov. Bolagsverket delar följaktligen utredningens bedömning att bestämmelser avseende dessa krav bör föras in i lag.

Detta yttrande har beslutats av t.f. rättschefen Joakim Blomqvist. Föredragande har varit verksjurist Johanna Kahn.

Joakim Blomqvist

Johanna Kahn

¹ Se Bolagsverkets remissyttrande för Betänkandet Bolag och brott – några åtgärder mot oseriösa företag, SOU 2023:34